

Saksdokumenter:

Vedlegg 1: Årsrapport for Den norske kirkes nord/sør-info

Vedlegg 2: Norads utlysning av tilskudd til informasjonsformål

Den norske kirkes nord/sør-informasjon

Sammendrag

Den norske kirke har søkt og mottatt midler fra Norad til å drive informasjonsarbeid om globale miljø- og utviklingsspørsmål siden 1977. Dette arbeidet har blitt drevet gjennom Den norske kirkes nord/sør-informasjon (tidligere Kirkens U-landsinfo - KUI), og er nå en integrert del av Mellomkirkelig råds arbeid. Avtalen er formelt sett mellom Norad og Kirkerådet. De siste fem årene har Kirkerådet mottatt 1,7 millioner kr hvert år, fordelt på 1,2 stillingsverk, samt driftsmidler til kommunikasjonsarbeid og materiellutvikling.

Norads informasjonsstøtte, som består av ca. 91 mill. kroner på statsbudsjettet til et bredt spekter av små og store sivilsamfunnsorganisasjoner, har blitt gjenstand for debatt de siste par årene. Regjeringspartiene har ulikt syn på hvorvidt støtten bør opprettholdes. Sommeren 2015 lanserte Norad ny utlysning og nye søknadsskjema for informasjonsavtaler. De går nå bort ifra fireårige rammeavtaler, og det er nå kun mulig å søke om avtaler av ett års varighet. Det tas i tillegg forbehold om årlig bevilgning over statsbudsjettet. Dette vil kunne medføre drastiske endringer i forutsigbarheten og stabiliteten i virksomheten til informasjonsstøttemottakere.

I denne saken bes Mellomkirkelig råd å vurdere årsrapporten for Den norske kirkes nord/sør-informasjon for 2014, samt å komme med overordnede innspill til arbeidet med utarbeidelse av søknad om informasjonsstøtte fra Norad i 2016.

Årsrapport for 2014

Vedlagt er årsrapporten for Den norske kirkes nord/sør-informasjon for 2014. Grunnet frist for innsendelse, som var etter forrige MKR møte og før dette møtet, er rapporten allerede tilsendt Norad. Det er ønskelig at MKR formelt godkjenner rapporten. I fremtiden vil det tilstrebes å gi rådet anledning til å kommentere rapporten før endelig innsendelse.

Utkast til søknad om informasjonsavtale med Norad

Den norske kirkes nord/sør-informasjon har mottatt midler fra Norad siden 1977 til å spre kunnskap og engasjement for globale miljø- og utviklingsspørsmål. Disse midlene har blant annet bidratt til:

- Grønn menighet-konseptet (ca. 300 grønne menigheter pr. i dag, nettverksarbeid og satsing på nett og sosiale medier)
- Syng Håp (sangbøker med sang og bønner fra den verdensvide kirke) og annen kultur- og musikkformidling fra sør
- Utbredt vennskapsarbeid og utveksling med menigheter i sør
- Bidrag til og oppfølging av Kirkemøte-saker og Ungdommens Kirkemøte-saker (eksempelvis saker om menneskerettigheter, klima og miljø, hiv/aids, det flerkulturelle Norge, m.m.)
- En lang rekke publikasjoner med inspirasjonsmaterieell til menighetene (temahefter, bibelstudieopplegg, trosopplæringstiltak, m.m.)

I løpet av sommeren 2015 har Norad lansert ny utlysning og nye søknadsskjema for informasjonsavtaler. De går nå bort ifra fireårige rammeavtaler, og det er nå kun mulig å søke om avtaler av ett års varighet. Frist for søknad om informasjonsstøtte i 2016 er 1. november 2015. Da det i skrivende stund fortsatt er en del uklarhet knyttet til de nye retningslinjene og nye søknadsskjema, foreligger det ikke et utkast til søknad ennå. Mellomkirkelig råd bes derfor om å komme med overordnede innspill til arbeidet med utarbeidelse av søknad om informasjonsstøtte fra Norad i 2016, og om å delegere ansvar for godkjenning av søknaden til MKR/AU.

I følge Norads utlysning skal tilskuddene til informasjonsarbeid «*bidra til å videreføre et sterkt engasjement i Norge i form av demokratisk deltakelse og mer og bedre kunnskap og kritisk debatt om globale miljø- og utviklingsspørsmål*». Søkere bes komme med en grundig redegjørelse for valg av tema (hva er hovedutfordringen tiltaket skal bidra til å løse), endringsteori (hva tror vi skal til for å skape en endring på dette feltet), hvilke konkrete aktiviteter satsingen vil bestå av, målgruppe (hvem skal vi nå og hvordan skal vi nå dem?), samt tiltakets plass relatert til egne overordnede strategiske planer.

For å kunne begrunne våre valg godt, og for å kunne jobbe systematisk for å bidra til endring på noen utvalgte felt gjennom å skape engasjement, deltakelse og kritisk debatt, ønsker staben i MKR å spisse arbeidet rundt noen hovedsatsinger snarere enn å spre arbeidet på for mange ulike arenaer. Det er også ønskelig å gjennomføre samtaler med andre kirkelige aktører som også søker om midler til informasjonsarbeid fra Norad (slik som Kirkens Nødhjelp, Norges Kristne Råd, KFUK-KFUM Global) for å vurdere muligheten for å ha noen felles satsingsområder og muligens også formelt samarbeid i 2016.

Noen foreløpige forslag til prioriterte arbeidsområder i 2016:

- Rettferdig fred i Midtøsten (Kirkeuka for fred, konferanse om minoriteter i Midtøsten, nettverkssamling for vennskapsmenigheter, m.m.)

- Klimarettferdighet (oppfølging av klimatoppmøtet i Paris, bidrag til langsiktig arbeid i menighetene med klima og teologi, videre satsing på å øke antall grønne menigheter, m.m.)
- Menneskerettigheter: trosfrihet, minoriteter, kjønn (allianse- og nettverksarbeid, fokus på vold, kjønn og menneskerettigheter, tematisk arbeid i tilknytning til KVs sentralkomitémøte, kampanjearbeid i samarbeid med andre aktører, m.m.)

Med utgangspunkt i Norads utlysning om informasjonsmidler (se vedlegg), bes rådet om å ta stilling til følgende:

Administrative/organiseringsmessige vurderinger for Norad avtalen:

- Bør vi søke om en avtale som «Den norske kirkes nord/sør-informasjon» eller som Mellomkirkelig råd? Hva er fordelene og ulempene ved å opprettholde en egen «virksomhet» under navnet Den norske kirkes nord/sør-info versus å fullstendig integrere dette arbeidet inn under Mellomkirkelig råd?
- Det vil høyst sannsynligvis være større konkurranse og mindre forutsigbarhet i Norad-ordningen framover. På hvilken måte kan vi håndtere risikoen dette innebærer? Hvilke konsekvenser kan dette ha for måten vi organiserer arbeidet på?

Innholdsmessige vurderinger for Norad-avtalen:

- Ut ifra listen over vurderingskriterier for tildeling (se vedlegg, side 4) samt MKRs prioriterte arbeidsområder for 2016, hvilke tema vil det være naturlig å satse tungt på? Hvordan bør fokus på disse arbeidsområdene begrunnes?

Forslag til vedtak:

1. Mellomkirkelig råd godkjenner årsrapporten for Den norske kirkes nord/sør-informasjon for 2014.
2. Mellomkirkelig råd ber sekretariatet merke seg følgende innspill til ny søknad til Norad om informasjonsstøtte for 2016:
.....
3. Mellomkirkelig råd delegerer ansvaret for å godkjenne søknad om informasjonsstøtte for 2016 (frist 1. nov 2015) til MKR/AU.

Skjema for **årsrapport 2014** for organisasjoner med flerårige rammeavtaler etter Norads informasjonsstøtteordning.

Utfylt og signert rapportskjema med vedlegg skal sendes Norad i original, samt i word-format per e-post til postmottak@norad.no og i kopi til RORG-sekretariatet (rorg@rorg.no) innen fristen: 31. mai 2015.

1. INNLEDNING

Avtalenummer: QZA-0118 QZA-11/0120

Tildeling 2014: 1 700 000 kr.

Tilleggstilskudd 2014: Vi søkte ikke om tilleggstilskudd i 2014.

Organisasjon: Den norske kirkes nord/sør-informasjon (KUI) / Mellomkirkelig råd for Den norske kirke

Adresse: Rådhusgt.1-3, Oslo; Pb 799 Sentrum, 0106 Oslo

Kontaktperson: Janne Dale Hauger

Tlf.: 40 51 41 94

E-post: jh895@kirken.no

Web: www.kirken.no/mkr; www.facebook.com/GronnKirke; www.kui.no;
www.klimapilegrim.no (samarbeidskampanje)

2. INNLEDNING

Vi er i all hovedsak godt fornøyd med måloppnåelsen av Den norske kirkes nord/sør-informasjons arbeid i 2014. I årsrapporten som følger har vi rapportert resultat for virksomheten i 2014, tiltak for tiltak, i henhold til revidert virksomhetsplan (godkjent 21.11.14).

Hovedmål og strategisk plassering

Den norske kirkes nord/sør-informasjons hovedmål er å «**styrke Den norske kirke i arbeidet for fred, global rettferdighet og vern om skaperverket, lokalt, nasjonalt og globalt, ved å bidra til økt innsikt, bedre identifikasjon, endrede holdninger og konkrete handlinger.**» Nord/sør-info er en integrert del av Mellomkirkelig råd for Den norske kirke, og vi har et utstrakt arbeid knyttet til alt fra klima og miljø til menneskerettigheter, kjønn og likestilling, rettferdig fred, økonomisk rettferdighet, vennsapsrelasjoner, m.m. Ved vår strategiske plassering som en del av sekretariatet i Den norske kirke (Dnk), har vi mulighet til å skape endring «innenifra». Vi bidrar til å sikre at globale spørsmål integreres i arbeidet til Kirken i alt fra gudstjenesteliv til barne- og ungdomsarbeid, med et språk som er tilpasset målgruppen.

Dette arbeidet kan nå svært bredt ut, da Den norske kirke har drøyt 3,8 millioner medlemmer, fordelt på ca 1300 menigheter, som er til stede i alle landes kommuner. Dessuten har Den norske kirke et stort frivillig apparat over hele landet, med om lag 14 000 tillitsvalgte og ca 133 000 frivillige totalt. Samtidig ser vi at vi ennå ikke har optimale kartleggingssystemer for å fange opp all aktiviteten som skjer på lokalt og regionalt plan. Vi har imidlertid pågående samarbeid med flere instanser i Kirkerådet for å forbedre våre verktøy for innhenting av statistikk om aktiviteter knyttet til klima og globale spørsmål i Den norske kirke.

Noen få glimt fra 2014 oppsummert i tall:

- 220 000 lyttere hørte freds- og menneskerettighetssøndagen på NRK P1s radio-overførte søndagsgudstjeneste 7. desember
- 2000 ansatte i Dnk deltar på konferanse hvor klima og globale spørsmål tematiseres
- 170% økning i unike sidevisninger av nettsted for gudstjenesteressurser for Nord/sør-søndagen
- 85% av deltakerne på Midtøsten-nettverkssamling arrangert for første gang opplever seminaret som «veldig nyttig»

Noen viktige satsningsområder i 2014:

- **Menneskerettigheter har blitt satt høyt på agendaen i Den norske kirke:** I 2014 behandlet Kirkemøtet¹ en sak om Den norske kirkes engasjement for menneskerettighetene. Menneskerettighetsutvalget for Den norske kirke, under Mellomkirkelig råd, la i den forbindelse frem en grundig utredning om bl.a. rasjonalet for og eksempler på Dnks menneskerettighetsarbeid. Kirkerådet har arbeidet tverrfaglig for å sørge for at tematikken tas opp i menigheter over hele landet, gjennom for eksempel «freds- og menneskerettighetssøndagen» 7. desember. Vi har i tillegg beredt grunn for videre arbeid med denne tematikken i 2015.
- **MKR har bidratt aktivt i det offentlige ordskifte gjennom en rekke uttalelser og offentlige markeringer, som har bidratt til å sette agenda og flytte politiske posisjoner.** Noen tema inkluderer markeringer knyttet til 20 år etter apartheidregimets fall, uttalelser om menneskerettigheter (inkludert rettigheter til frihet fra vold for LHBTI-personer, og trosfrihet for konvertitter), «Bring-back our girls»-kampanjen, m.m. Vi kom med flere uttalelser og pressemeldinger relatert til Syria og Irak, og har samarbeidet med andre organisasjoner om å løfte fram menneskerettighetsdimensjonen i vår respons til disse krisene. Dette bidro også til å berede grunn for en uttalelse om Syria under Kirkemøtet 2015.
- **Forankring og styrking av Dnks arbeid for rettferdig fred, med særskilt fokus på Midtøsten.** Det ble utarbeidet et nytt Midtøsten-posisjonsnotat og handlingsplan som ble grundig behandlet av det valgte rådet i MKR. Disse dokumentene redegjør for det teologiske og etiske fundamentet for vårt engasjement for rettferdig fred, stimulerer til kritisk og

Forkortelser og begrepsavklaring

- Nord/Sør-info (Den norske kirkes nord/sør-info, bestående av 1,3 stillingsverk)
- MKR (Mellomkirkelig råd, bestående av en stab på 8,3 stillingsverk, inkludert Nord/sør-info)
- KR (Kirkerådet for Den norske kirke, referer primært til staben i Den norske kirke sentralt, ca 70 personer)
- SoB (Skaperverk og Bærekraft – samarbeidsprosjekt mellom Dnk, Kirkens Nødhjelp og Norges Kristne Råd)
- Dnk (Den norske kirke)
- NKR (Norges Kristne Råd)

¹ Den norske kirkes høyeste demokratiske organ med representanter fra alle landets 11 bispedømmer (regioner).

kunnskapsbasert refleksjon, og bidrar til å sikre forankring og legitimitet til lokalt engasjement. I tillegg har vi styrket lokale kirkelige nettverk for rettferdig fred gjennom nasjonal Midtøsten-nettverkssamling og stimulering til lokale Kirkeuka for fred-arrangement.

- **«Grønn kirke»-konsept grundig revidert, ny kommunikasjonskanal etablert:**
På bakgrunn av tidligere undersøkelser, har vi sett et behov for å øke vår tilstedeværelse og synlighet i sosiale medier. I 2014 ble derfor Facebook-siden «Grønn kirke» opprettet. Opprettelsen av denne siden kom etter en grundig forankret revisjon av konseptet grønne menighet, samt gjennomføring av en evalueringsrapport av konseptet Grønn menighet.
- **Nye samarbeidskonstellasjoner har bidratt til at informasjonen når ut til bredere målgrupper:** I 2014 startet Nord/Sør-info, i samarbeid med en rekke andre aktører, grunnarbeidet for Klimapilegrim 2015, et tverrkirkelig samarbeidsprosjekt med bredt nedslagsfelt i ulike miljø. Vi har arbeidet bevisst for å tydeliggjøre den enkelte bidragsyters merverdi og rolle i prosjektet. Innenfor Dnk har vi beredt grunn for «Klimapilegrim 2015» ved å styrke menighetenes forståelse av det teologiske, etiske og kunnskapsmessige rasjonale for kirkelig klimaengasjement. Gjennom utstrakt samarbeid ser vi at vi lykkes å mobilisere nye og større målgrupper, slik som f.eks. pilegrimsmiljøene i Norge, misjonsorganisasjoner, m.fl.

3. VIRKSOMHETSRAPPORT - SATSINGSOMRÅDER

Tiltak 1: Klima, miljø, forbruk og rettferd

Mål: Dnks nord/sør-info skal være en sentral aktør for å mobilisere lokale menigheter til engasjement for klimarettferdighet², etisk forbruk og globalt medborgerskap. Dette skal skje i et økumenisk samarbeid.

Planlagte tiltak:

- a. Utvikle ressurser til menighetene for å feire Skaperverkets dag i samarbeid med NKR
- b. Videreføre arbeidet om «Grønn trosopplæring» med internasjonalt perspektiv
- c. Bidra til et økt antall Grønne menigheter og bidra til samarbeid og erfaringsutveksling mellom grønne menigheter, gjennom satsning på sosiale medier, revisjon og relansering av konseptet, samt synlighetskampanje for å nå nye målgrupper.
- d. Arrangere nasjonale nettverkssamling for regionale ressursgrupper for «Miljø, skaperverk og bærekraft» samarbeid med NKR og KN med deltakere fra Sør
- e. Styrke samarbeidet med kirkelige utdanningsinstitusjoner
- f. Tilby økonomisk støtte til menigheter/bispedømmer som jobber med «Skaperverk og bærekraft» i globalt perspektiv

Resultater:

Ressurseffektive tiltak iverksatt for å stimulere til markering av «Skaperverkets dag» i menighetene (tiltak 1.a)

² Ved å fokusere på begrepet klimarettferdighet, ønsker vi å sette søkelyset på klima ut i fra et nord/sør-perspektiv, og formidle at det er mennesker i Sør som rammes først og hardest av klimaendringene.

- Våren 2014 utarbeidet Nord/sør-info og Global Info ressurser til markering av Skaperverkets dag. Vi gjennomførte samtaler med nøkkelpersoner for å innhente informasjon om hvordan vi kunne sikre at materiellet ville bli tatt i bruk så mye som mulig. Vi la vekt på ressurseffektive løsninger, ut utarbeidet temaet slik at det kunne brukes også i 2015.
- Byggeklossene til Skaperverketsdag ble lagt ut på www.gronnkirke.no, og ble spredt i nyhetsbrev til alle menigheter og lokale ressurspersoner. En analyse av besøksstatistikken på Skaperverkets-dag sidene på gronnkirke.no viser en utvikling fra 590 unike treff i 2012, med ett enormt hopp til 1737 unike treff i 2013, til 1110 unike treff i 2014. Reduksjonen i antall treff fra 2013 til 2014 kan muligens være knyttet til at det i 2013 ble investert mer ressurser ved å sende ut flyere om Skaperverkets dag til alle menighetene i Den norske kirke. I 2014 valgte vi å kun sende ut flyere til nøkkelpersoner, og i hovedsak basere oss på digital spredning av ressursene.
- Den norske kirke arbeider med å etablere verktøy som kan gi mer nøyaktig oversikt over hvor mange og hvilke menigheter som markerer Skaperverkets dag.

Trosopplæringskonferansen (samling for 2000 ansatte/frivillige i Dnk) tematiserer klima, forbruk og rettferdighet. Positive tilbakemeldinger fra deltakere. (tiltak 1.b)

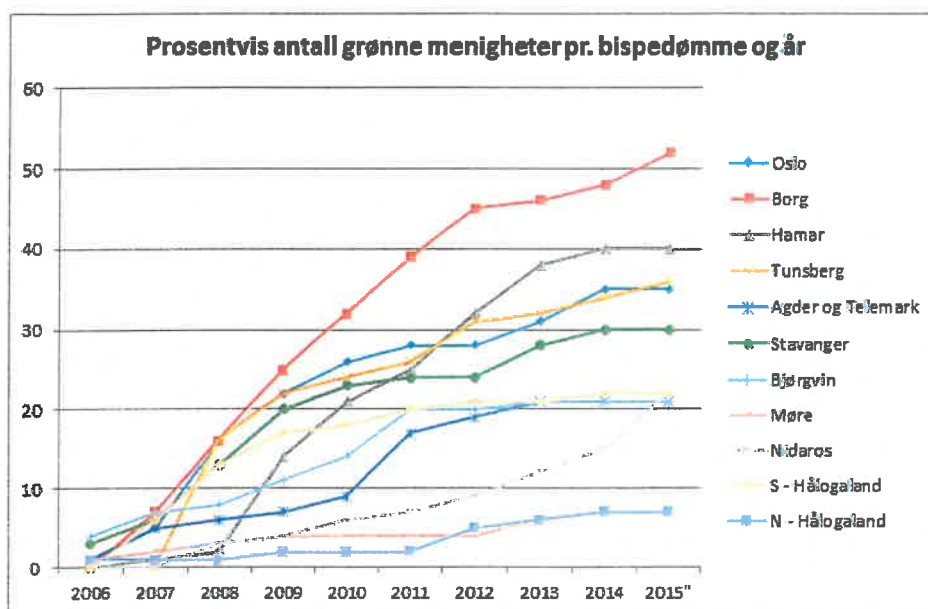
- Trosopplæringskonferansen arrangeres årlig av Kirkerådet og IKO – Kirkelig pedagogisk senter. Dette er en av de mest sentrale møteplassene for ansatte og frivillige i Den norske kirke, hvor om lag 2000 deltakere fra hele Norge samles. Deltakerne er hovedsakelig trosopplæringsansvarlige (undervisningsansvarlige) og prester, men frivillige og andre tilsatte i kirken er også representert. Skaperverk og Bærekraft deltok med en tverrfalig stand. I tillegg ble vi bedt om å bidra på to seminar med klima og rettferdighet som sentrale tema. Disse seminarene var noe mindre besøkt enn de andre seminarene. Dette er i samsvar med en lignende trend fra tidligere år, som tyder på at det klima- og miljøspørsmål ofte blir nedprioritert av prester og trosopplæringsansvarlige. Vi mener den noe lavere interessen for klima og rettferdighetsspørsmål kan være resultat av at frivillige og ansatt enne ikke opplever dette som en del av deres kjernevirksomhet. Vi vil derfor jobbe videre med å vinkle budskapet på en måte som kan appellere til bredden, snarere enn til de som allerede er opptatt av dette. I tillegg er det dette en indikator på at vi **bør arbeide for at klima, miljø, forbruk og rettferdighetsspørsmål i ennå større grad innarbeides i plan- og rapporteringsverktøy til kirkelige medarbeidere**, slik at det oppleves som et relevant tema å holde seg oppdatert på. Tilbakemeldingen viser for øvrig at flesteparten av deltakerne på seminarene vi bidro til var godt fornøyd med innholdet. I tillegg til arbeid med trosopplæringskonferansen, som når ut til en svært bred målgruppe, jobber også Nord/sør-info for å inkorporere klima, miljø, forbruk og rettferdighetsspørsmål i eksisterende relevante trosopplærings tiltak. Eksempelvis, har vi bidratt med å sikre at klima og globale perspektiver kommer med i et trosopplæringsprosjekt, Jordvenn, som er under utvikling. Dette arbeidet vil videreføres i 2015 og 2016.

Relansering av Grønn menighet-konseptet mottas positivt. Stor etterspørsel for ny brosjyre og økning i antall grønne menigheter. (tiltak 1.c, se grafen)

- I 2014 gjennomførte Nord/sør-info, i samarbeid med relevante instanser, en omfattende revidering og relansering av Grønn menighet-konseptet. Høsten 2014 gjennomgikk konseptet en grafisk justering der nytt innhold fikk en mer brukerorientert profil og uttrykk.

Designprosessen ble forankret gjennom tett kontakt med referansegrupper. Dette resulterte i et nytt hefte, Vår Grønne menighet (se vedlegg), som ble lansert høsten 2014.

- Det har vært en jevn og til dels betydelig vekst i grønne menigheter siden oppstarten. I løpet av 2014 økte antall grønne menigheter fra 262-280. I tillegg er det gledelig at det i **Borg bispedømme (Østfold og Akershus)** nå er over 50% av menighetene som er registrert som **grønn menighet**. På grunn av større etterspørsel enn forventet etter den nye Grønn menighet-brosjyren, har den blitt trykket opp to opplag på til sammen **4100 eksemplarer**. Den høye forespørselen anser vi som svært positivt og som en indikator på at Grønn menighet fortsatt er et relevant konsept for å skape engasjement i menighetene. Vi registrerer også at det har vært en **større økning i antall grønne menigheter i 1. kvartal i 2015 enn tidligere år, trolig som et resultat av arbeidet i 2014.**

Økt bevissthet rundt hvorfor kirkene bør engasjere seg i klima og miljø blant nøkkelpersoner i Dnk (tiltak 1.c)

- I samarbeid med Skaperverk og bærekraft-prosjektet arbeider Nord/Sør-info for å skape en bro mellom tro, holdning og handling når det gjelder vern om skaperverket. Mange i målgruppen har etterspurt verktøy for teologisk refleksjon, da dette er viktig for å skape kunnskap og engasjement blant kjernegrupper som prester, diakoner og trosopplærere. Hftet «Klimarettferdighet – Hvorfor skal kirkene bry seg om klima og miljø?» (se vedlegg) ble derfor produsert. Dette har blitt målrettet distribuert til kirkelige utdanningssteder, samlinger for de aktuelle målgruppene, samt formidlet via sosiale medie-kanaler, nettsider, ressursider samt via relevante arrangementer. Vi merker oss at **flere utdanningssteder har tatt kontakt med Skaperverk og bærekraft-prosjektet i forbindelse med at de selv velger å løfte opp denne tematikken**. Det er derfor grunn til å tro at det store fokuset på denne tematikken har bidratt til å skape økt bevissthet og refleksjon.
- Klimameldingen for Den norske kirke (se vedlegg) ble lansert av Kirkerådet i 2014 og ble tatt opp som sak på Kirkemøtet i 2015. Klimameldingen gir en detaljert oversikt over kirkens klimagassutslipp på lokalt, regionalt og nasjonalt plan. Dette vil følges opp gjennom iverksetting av lokale tiltak for reduksjon av klimagassutslipp og økt klimabevissthet.

- Vi har også lansert siden «Grønn kirke» på Facebook for å nå ut til bredere målgrupper, samt stimulere til erfaringsutveksling i sosiale medier (se tiltak 5.d).

Nøkkelpersoner i kirkene over hele landet har høy bevissthet rundt klima- og miljøspørsmål, og besitter verktøy for å jobbe videre med dette lokalt. Stemmer fra Sør har satt agenda for kirkelig klimaengasjement (tiltak 1.d)

- I samarbeid med Skaperverk og Bærekraft, arrangerte vi nasjonale samlinger for både nøkkelpersoner fra kirkelige organisasjoner (nettverkssamling), samt møte for nøkkelpersoner fra ressursgrupper for klima- og miljø fra hvert bispedømme (ressursgruppemøte). Representanter fra nesten hele landet deltok på ressursgruppemøtet i november, og flere nye organisasjoner deltok for første gang på nettverksmøtet.
- På og nasjonal nettverkssamling og ressursgruppemøte ble stemmer fra Sør løftet fram på en kostnadseffektiv måte ved framvisning av ny kortfilm fra Act Alliance/Kirkens Nødhjelp (KN). I filmen formidler Sør-partnere hvordan deres land rammes av klimaendringer og at Norge og andre rike land har ansvar for å kutte egne utslipp og bidra til klimatilpasning i Sør.
- Ut i fra den brede geografiske tilstedeværelsen på ressursgruppesamlingen og den aktive deltakelsen, kan vi med relativt høy sannsynlighet slå fast at **nøkkelpersoner i de fleste bispedømmer i Den norske kirke har høy bevissthet rundt klima og miljøspørsmål, oppdatert kunnskap om eksisterende verktøy for arbeid med klima- og miljøspørsmål.** I tillegg besitter de verktøy som gir en tydelig Sør-forankring i klimaarbeidet.
- I tillegg er MKR en drivkraft i norsk interreligiøst klimaarbeid, som har vakt oppmerksomhet internasjonalt. **Gjennom interreligiøst politisk påvirkningsarbeid opp mot beslutningstakere,** bidrar vi også til å løfte et mangfold av stemmer.

Det er opprettet kontakt mellom kirkelige utdanningsinstitusjoner angående integrering av globale rettferdighetsspørsmål i undervisningen (tiltak 1.e)

- Vi har opprettet kontakt med flere kirkelige utdanningsinstitusjoner angående bruk av publikasjoner om teologi og klima, samt teologi og meneskerettigheter i pensum. Vi har ikke kommet like langt i dette arbeidet i 2014 som vi hadde ønsket, grunnet andre prioriteter, men vi tar sikte på å etablere en jevnlig kontakt med de kirkelige utdanningsinstitusjonene, og videreutvikle kontakten i 2015.

Menigheter og kirkelige aktører søker om støtte til lokale klima-tiltak (tiltak 1.f, se tabell 1.a)

- Det var færre søkere enn forventet innenfor denne kategorien 2014. Vi iverksatte derfor tiltak for å få flere til å søke om støtte til lokale klimaprojekt, noe som så langt har gitt utslag i flere søknader i 2015.

Tabell 1.a: Økonomisk støtte til lokale prosjekt om klima, forbruk, rettferd	Sum
People's Climate March: Klimamars i Trondheim. Ca 300 personer deltok på markeringen i tilknytning til den globale marsjen. Bidrag fra varaordfører i Trondheim, NTNU rektor og biskop Tor Singsås. Lokale arrangører er fornøyde med det de anser som et høyt antall deltakere i forhold til det de forventet. Klimamarsjen var en del av en internasjonal klimamarsj, som globalt sett fikk stor mediedekning og oppmerksomhet.	5000

Grorud menighet: Gratis konsert med appeller om klima og vann. Det var en godt mangfold både i deltakelse og bidragsytere , med bidrag fra lokale kor, orkester, dans- og dramagrupper, inkludert migrantgrupper. Bidragsyterne var hovedsakelig barn.	15000
Ås menighet: Dagsseminar om vann og fattigdom. Bidrag om bl.a. tilgang til vann som utfordring for fattigdomsbekjempelse v/ biskop Atle Sommerfeldt og forsker fra NMBU. Samarbeid på tvers av menigheter og innholdsrik dag ble vurdert positivt, mens antall deltakere, 30 personer, ble vurdert som lavt. Menigheten ønsker å jobbe for å skape et bredere engasjement i fremtiden.	4700

Tiltak 2: Kirkelig refleksjon om nord/sør-spørsmål

Mål: Nord/sør-info skal gi globale perspektiver på menneskerettigheter, kjønn, HIV/AIDS og SRHR, økonomisk rettferdighet og vold og konflikt/fredsarbeid. Målet er å øke forståelse og engasjementet for Nord/Sør-tematikk i lys av teologi/kirkelig refleksjon blant brede målgrupper i Den norske kirke.

- Videreføre samarbeidet med NKR om «En kropp» og «Theology of the body» med input fra Sør-partnere, utvide tematikken til å inkludere flere perspektiver knyttet til reproduktiv helse
- Pedagogisk bearbeidelse av KM-sak 2014 og Dnk og menneskerettighetene til bruk i menighetene. Ressursproduksjon (hefte eller web-ressurser, lanseringsplan og besøksrunde)
- Oppfølging av KVs generalforsamling i Busan – ‘Pilgrimage for Peace’ – konkretrisering i aktiviteter og engasjement i menighetene. Videre arbeid med ‘rettferdig fred’. Arrangementer og ressursproduksjon (hefte eller web-ressurser)
- Skape bevisstgjøring i Dnk om FNs nye tusenårsmål (Post 2015-målene)
- Markere Sør-Afrika – 20 år etter apartheid
- Tilby økonomisk støtte til menigheter/bispedømmer som jobber med nord/sør-spørsmål

Resultater:

Den norske kirke har et styrket globalt partnerskap og utvidet nettverk for arbeid med teologi og menneskerettigheter, med særlig fokus på kvinners og seksuelle minoriteters rettigheter og forebygging av vold (tiltak 1.a)

- I samarbeid med Landsforeningen for lesbiske og homofile (LLH) og Norges Kristne Råd, bidro MKR til å arrangere konferansen «When Theology Produces Violence,» som **stimulerte til kritisk refleksjon rundt faren for at religiøse aktører kan bidra til eller legitimere vold mot seksuelle minoriteter**, da særlig LHBTI-personer. Konferansen skulle egentlig ha blitt gjennomført høsten 2014, men ble utsatt til januar 2015.
- Konferansen var godt besøkt med en stor andel internasjonale deltakere fra blant annet Europa og Afrika, og var et viktig steg videre i videreutvikling av globale nettverk. Nord/sør-info bidro med økonomisk støtte en av Sør-deltakerne, den kvinnelige presten Phumzile Mabilzela fra Sør-Afrika. Mabilzela leder organisasjonen INERELA+ og er en fremragende bidragsyter i diskurser om teologi, menneskerettigheter og seksualitet. Konferansen tok sikte på å inkludere **en bredt spekter av norske og internasjonale meningsbærere for å få dem i tale med hverandre, inkludert profilerte norske teologer som er kritiske til samkjønnet ekteskap**. Målet var blant annet å **videreutvikle en felles global plattform for arbeid for menneskerettigheter, teologi og seksualitet**.

- Planlagt seminar på nasjonal misjonskonferanse i Stavanger 2014 om vold mot seksuelle minoriteter måtte avlyses grunnet mindre påmelding enn forventet til konferansen.
- I tillegg har MKR og Nord/sør-info deltatt i utstrakt nettverksvirksomhet relatert til kjønn og menneskerettigheter. Dette har bl.a. inkludert deltakelse i Norges Kristne Råds nettverk for religion og seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR). I tillegg var Nord/sør-infos rådgiver observatør under FNs 69. generalforsamling høsten 2014, hvor målet var å følge resolusjoner tilknyttet kjønn og menneskerettigheter i 3. komité i FN. Dette var i tillegg en svært nyttig nettverksarena, og kontakter ble knyttet både til likestillingsansvarlige i den norske delegasjonen, samt flere internasjonale kirkelige aktører. Reise- og oppholdskostnader var dekket av Utenriksdepartementets tilskudd til observatør fra MKR.

Utredning om Den norske kirkes engasjement for menneskerettigheter etterspørres av mange (tiltak 2.b)

- I forbindelse med saken på Kirkemøtet 2014 om menneskerettigheter, ble utredningen «Sett undertrykte fri! Den norske kirkes engasjement for menneskerettigheter» utarbeidet (se vedlegg). Denne ble distribuert som en del av saksforberedelsen til Kirkemøtedelegater fra hele landet, samt relevante fag- og ressurspersoner i Den norske kirke. Grunnet stor interesse for dokumentet, både fra norske og internasjonale kirker, organisasjoner, fagmiljø og enkeltpersoner, ble dokumentet trykket opp i et 2. opplag, samt oversatt til engelsk. Det ble i tillegg utarbeidet en distribusjonsplan, med avtaler med kirkelige utdanningsinstitusjoner om å ta i bruk utredningen på pensum i relevante fag.

MKR har bidratt til uttalelser og markeringer som har fått bred omtale i nasjonale medier, og som har bidratt til å sette agenda (tiltak 2.c)

- MKR har gitt støtte til flere markeringer i Oslo, enten som medarrangører eller med appeller tilknyttet konflikter som det ikke er mange andre store miljø som jobber med. Eksempelvis var internasjonal rådgiver i MKR sentral i flere Nigeria-markeringer tilknyttet «Bring Back Our Girls-kampanjen» i mai 2014, som fikk bred pressedeckning i nasjonale medier, inkludert NKR Super, NKR og TV2 nyhetene, m.m. Felles kronikk fra MKR, Amnesty og Norsk psykologforening om syriske flytninger ble publisert i Aftenposten, og har vært forløperen for videre samarbeid i 2015.
- MKR ga innspill til utredning om menneskerettigheter i norsk utenrikspolitikk (Mars 2014)

MKR har ledet og/eller deltatt aktivt i flere menneskerettighetsnettverk (tiltak 2.c)

Uttalelser fra Den norske kirkes om menneskerettigheter og rettferdig fred i 2014

Bispemøtet 10.-14. februar 2014

Uttalelse: «trofrihet og behandling av konvertitter i asylsaker»

MKR - Rådsmøte 26.-27.02.14

Uttalelse: «Økt rettssikkerhet for asylsøkere»

Uttalelse: «Den norske kirkes engasjement for rettighetene til LHBT-personer»

MKR - Rådsmøte 09.-11.09.14

Uttalelse: «Norge må ta imot flere flyktninger fra Midtøsten»

Uttalelse: «Norge må styrke den humanitære innsatsen i Irak og Syria»

MKR - Rådsmøte 27.-28.11.14

Uttalelse om retur av konvertitter

Uttalelse: «Må styrke Norges klimainnsats»

Ungdommens kirkemøte 26.-30.09.14:

Uttalelse om fattigdomsbekjempelse (post-2015 og COP 21)

- «Oslokoalisjonen for tros og livssynssamfunn» samler akademia og ulike trosaktører for å jobbe sammen på ulike menneskerettighetstema. I november organiserte vi en internasjonal konferanse i Oslo som samlet eksperter og aktører innenfor misjon for å diskutere problem knyttet til misjon mot sårbare grupper: eller med andre ord: når trosfriheten kommer i konflikt med andre rettigheter.
- Mellomkirkelig råd er en av fem eiere av Norsk menneskerettighetsfond (NHRF) som gir støtte til menneskerettighetsorganisasjoner. I 2014 hadde NHRF sterkt fokus på beskyttelse av menneskerettighetsforsvarere i spesielt Pakistan, India, Liberia, Columbia og Mexico. I 2014 åpnet også NHRF opp for søknader fra Nigeria.
- Komite for internasjonale spørsmål (KISP) har i 2014 hatt to 2-dagers møter med tema rundt rettferdig fred og menneskerettigheter. KISP har organisert to åpne seminarer. Ett om «rettferdig fred» og kirken (juni 2014) for å bringe den globale debatten om rettferdig fred inn i den norske tverr-kirkelige konteksten, og ett seminar (oktober 2014) med fire deltagere fra det globale sør som innledet på tema «The missing peaces: Challenges of the global norths peace agenda» i samarbeid med Karibu stiftelsen.

Menigheter og kirkelige grupper markerte Kirkeuka for fred i Palestina og Israel flere steder i landet. NRK inviterte Kirkeuka-gjest til intervju på Urix (tiltak 2.c)

- Kirkeuka for fred er en årlig solidaritetsuke, initiert av Kirkenes verdensråd. Temaet for og innholdet i uka er hentet fra stemmer «på bakken» i Israel og Palestina. I Norge arrangeres uka i samarbeid mellom Mellomkirkelig råd, KFUK-KFUM Global, Kirkens Nødhjelp, med flere. Det ble tilstrebet å utnytte den enkelte organisasjons «added value».
- På nettstedet www.kirkeukaforfred.no, ble ressurser til markering av kirkeuka i gudstjenester og andre arrangement lagt ut. **Antall sidevisninger økte med 11% prosent fra 2013 til 2014, fra 3111 til 3455 sidevisninger, noe som kan være en indikator på en liten økning i interesse for materialet.**
- På bakgrunn av evalueringer fra tidligere år, ønsket vi å effektivisere samarbeidet og ha en mer offensiv kommunikasjonsstrategi for å nå ut i medielandskapet, snarere enn primært gjennom lokale seminarer. To gjester fra henholdsvis Israel (fredsaktivist Yonatan Shapira) og Palestina (Rifat Kasiss) deltok på de lokale arrangementene, samt i nettverksmøter og intervjuer, inkludert Urix på NRK. Vi brukte sosiale medier aktivt til å spre kunnskap og historier fra enkeltpersoners livsvilkår. **Særsilt populære poster på Facebook-siden nådde ut til henholdsvis over 3800, 5200 og 4900 personer, hvorav litt under halvparten ble nådd «organisk», og resten gjennom betalt «boost».**
- I det store og det hele var vi fornøyd med at det ble gjennomført flere lokale arrangement enn forventet, med god geografisk bredde. Særlig i Tromsø og i Hamar trakk arrangementet store og brede publikum. Samtidig er det en utfordring at mange av de som deltar allerede er svært engasjerte, og i 2015 jobber vi derfor konkret med å nå ut til nye målgrupper.

Stemmer fra Sør tatt inn i refleksjon rundt økonomisk rettferdighet (tiltak 2.c)

- MKR har bidratt til flere konsultasjoner om økonomisk rettferdighet, herunder konsultasjon om etikk og økonomi i regi av det tverrkirkelige samarbeidet Porvoo, samt «The economy of life» konsultasjon i Kirkenes Verdensråd avholdt i Sri Lanka i oktober 2014. Teologisk og etisk begrunnelse for engasjement for økonomisk rettferdighet og menneskerettigheter ble diskutert, og en rekke tiltak i forhold til menneskerettslig og politisk engasjement ble

foreslått. Mellomkirkelig råd har tilrettelagt for at Sør-perspektivene kom tydelig inn i konsultasjonene, samt at funnene ble distribuert til flere relevante miljøer i Den norske kirke. Dette er særskilt relevant med tanke på at det utarbeides en sak til Kirkemøtet 2017 om økonomi og etikk, som tar sikte på å heve kunnskapsnivå og engasjement for arbeid med økonomisk rettferdighet i Den norske kirke.

Ungdommens kirkemøte tok opp sak om post-2015 agendaen og internasjonale klimaforhandlinger (tiltak 2.d)

- En sak om fattigdomsbekjempelse – med fokus på post-2015 agendaen og klimatoppmøtet i Paris ble grundig behandlet av en komité på Ungdommens Kirkemøte. Nord/sør-info bidro som sekretær under saken, og fikk i den sammenheng også et utvidet nettverk blant unge tillitsvalgte i Den norske kirke. Flere av de som holdt hilsener under møtet trakk særskilt frem denne saken som viktig og gledelig.
- **Utvalg for ungdomsspørsmål i Dnk ble invitert til Stortinget for møte med stortingsrepresentanter**, som resultat av deres flerårige arbeid med klima, miljø og rettferdighets spørsmål. Dette kan ses som en indikasjon på at ungdomsdemokratiet i Den norske kirke tas på alvor og at **deres uttalelser rettet mot norske beslutningstakere blir lagt merke til.**

Fornytt refleksjon rundt rettferdig fred i nye grupper i forbindelse med 20 års-markering av apartheidregimets fall i Sør-Afrika (tiltak 2.e)

- I samarbeid med International Campaign Against Nuclear Weapons (ICAN), bidro MKR m.fl. til å arrangere to-dagersseminar i anledning 20 år siden apartheidregimets fall. Denne nye samarbeidskonstellasjonen bidro til å skape nye møteplasser.
- I samarbeid med Karibu stiftelsen bidro MKR til flere interne og eksterne seminarer med besøk fra Edwin Arrison fra organisasjonen Kairos Sørlege Afrika, som var en viktig aktør i mobiliseringen av kirkelige fredsstemmer under anti-apartheidsarbeidet.

Menigheter og organisasjoner fikk støtte til lokale arrangement med fokus på fred, økonomisk rettferdighet og menneskerettigheter (tiltak 2.f, se Tabell 2.a)

Tabell 2.a: Økonomisk støtte til lokale prosjekter om nord/sør-spørsmål	Sum
Menighetene i Vestre Aker prosti: Konfirmantfestival med globalt fokus. Over 700 konfirmanter fra hele Oslo deltok på arrangementet, som hadde som mål å engasjere konfirmantene til engasjement og handling for global rettferdighet. Arrangørene opplevde at de i større grad lyktes med å skape kunnskap og engasjement under festivalen, enn i ordinær konfirmasjonsundervisning.	15000
Bømlo Folkehøyskole: Fredsfestivalen 2014, med tema "Rom for toleranse."	15000
Korsvei: Fordypningsdag om økonomi og etikk, kalt "Penger på bedre veier". Arrangementet var åpent, og var en forløper til et bokprosjekt om etikk og økonomi.	3500
Haugaland KFUK-KFUM: Besøk fra Young Peace Performers, som formidler Israel/Palestina konflikten gjennom sang og dans. Turneen ble godt mottatt og nådde ut til mange ulike ungdomsgrupper og noen voksne, totalt ca 330 personer. Tiltaket vekket debatt om kunnskap rundt Palestina/Israel, og skapte engasjement. Den lokale ungdomsledergruppa produserte en egen utstilling samt deltok i nett-debatter og skrev i menighetsblad som følge av dette besøket.	15000

HimalPartner: Mental helse i Nepal. Besøksturné med gjest fra Sør om tilgang på mental helsetjenester i Nepal som en viktig faktor for utvikling.	15000
Abrahams barn: Filmprosjekt fra Israel og Palestina. Filmen følger kristne, muslimske og jødiske ledere fra Norge, som reiste til Israel og Palestina for å oppleve konflikten i fellesskap. Hensikten var ikke å bli enige om konflikten, men å finne dialogiske måter å snakke om den på som ikke bygger opp under hat mot grupper, antisemittisme eller islamofobi.	15000
Trønderrøre Ten-Sing festival: Stop Poverty. Fokus på økonomisk rettferdighet, gjennom kreativ formidling, sang og dans.	5000

Tiltak 3: Globalt gudstjenesteliv

Mål: Dnks nord/sør-info skal legge til rette for menighetene til å være «lokal kirke i globalt fellesskap». Ved å ta i bruk ny salmebok og ressurser til tema-søndager er det hensikten å styrke den globale liturgiske bevissthet og gi en opplevelse av kirker og kulturer på tvers av grenser.

Planlagte tiltak:

- Lage ressurser til Nord/Sør-søndagen med tema «Vann»
- Freds- og menneskerettighetssøndag, Verdens aidsdag, samarbeid med NKR
- Tilby økonomisk støtte til menigheter/bispedømmer som jobber med nord/sør-tematikk i gudstjenesten

Resultater:

170% økning i unike sidevisninger av nettsted for gudstjenesteressurser for Nord/sør-søndagen (tiltak 1.a)

- I forbindelse med at svært mange menigheter er engasjert i TV-aksjonen, har Nord/sør-info i flere år laget gudstjenesteressurser til TV-aksjonssøndagen. Da det allerede er stor oppmerksomhet rundt tematikken i media før TV-aksjonens søndagen, mener vi dette er en effektiv og naturlig måte å skape økt kunnskap og engasjement om et globalt rettferdighetstema i en kirkelig kontekst. Samtidig er vi nøye på at vårt bidrag *ikke skal være rettet mot innsamling*, men snarere å benytte oppmerksomheten rundt tema til å skape økt forståelse, interesse, kunnskap og engasjement.
- Tema for TV-aksjonen (TVA) 19. oktober 2014 var tilgang til rent vann og aksjonen gikk til Kirkens Nødhjelps arbeid. Nord/sør-info samarbeidet tett med TV-aksjonssekretariatet, Kirkens Nødhjelp og Norges Kristne Råd om å utvikle ressurser som kunne tas i bruk under gudstjenesten. Disse ressursene ble lagt ut på Kirkens Nødhjelps nettsted som retter seg spesifikt mot menighetene: www.kirkensnodhjelp.no/for Kirkene. Fra 1.-19. oktober 2014 var det 1938 unike sidevisninger, hvilket anses som høyt, og en fluktfrekvens³ på 37,99%, hvilket er bedre enn gjennomsnittsfluktfrekvensen.
- Av alle de ulike undersidene på dette nettstedet, hadde **gudstjenestemateriell-siden høyest antall besøkende, med 654 sidevisninger (hvorav 490 var unike). I tillegg var dette den**

³ Fluktfrekvens: hvor mange som gikk rett ut igjen uten å foreta seg noe ytterligere på siden. Et høyt tall her indikerer dårlig innhold eller at bruker ikke får løst oppgaven sin. I denne sammenheng vil en vanlig fluktfrekvens ligge på rundt 50%.

undersiden med lavest fluktfrekvens, på kun 25%. Dette er et svært godt resultat, og en indikasjon på at mange menigheter satte seg inn i og tok i bruk de ressursene vi hadde uarbeidet. Gitt at det er ca 1200 menigheter i Den norske kirke, og at materiellet i tillegg ble spredt i flere fora på mail og i papir-format i tillegg til de 490 unike visningene, er det derfor rimelig å anta at en stor andel av menighetene tok i bruk gudstjenestemateriellet for å skape økt kunnskap og engasjement.

- Når det gjelder trafikken for nettstedet www.kirkensnodhjelp.no/forkirkene generelt, er det vanskelig å sammenligne trafikken med en annen måleperiode fordi sidene er så spesifikke. TVA-relatert innhold ble lagt opp for den konkrete TVA-perioden, og ble tatt ned igjen etter at perioden var over. Vi kan likevel sammenligne trafikk til www.kirkensnodhjelp.no/forkirkene i perioden før TVA gikk inn i sin mest hektiske fase, altså før 1.oktober. Siden nettstedet ble relansert 15. september, er det ikke mulig å hente ut tall fra før den tid. Oversikten under viser derfor en sammenligning de to mest hensiktsmessige periodene. Kort oppsummert kan vi si at det var en betraktelig økning i trafikk når vi entret oktober måned.

/For-kirkene 15.09-30.09	/For-kirkene 01.10-15.10	Resultat
542 sidevisninger	1415 sidevisninger	Økning på 161 %
403 unike sidevisninger	1089 unike sidevisninger	Økning på 170%
Fluktfrekvens: 43,14%	Fluktfrekvens: 38,62%	Bedring på 10,46%

220 000 lyttere fikk med seg freds- og menneskerettighetssøndagen under NRK P1s radiooverføring (tiltak 1.b)

- I forbindelse med Nobels fredspris til Malala Yousafzai og Kailash Satyarthi, utviklet vi ressursmateriale til å markere freds- og menneskerettighetssøndagen 2. søndag i advent, med særskilt fokus på barn og unges rettigheter (se <http://www.ressursbanken.no/ressurser/freds-og-menneskerettighetssondag-2014/>). Dette skjedde i samarbeid mellom Nord/sør-info og trosopplæringsseksjonen for Den norske kirke.

Positive erfaringer med gudstjenesteressurser

Tilbakemelding fra diakon Tone Hvidsten i Vestnes kyrkje i Møre og Romsdal om «freds- og menneskerettighetssøndagen»:

«På søndag samarbeidet jeg med en fantastisk positiv gjeng om å [forberede] gudstjenesten. ... På gudstjenesteverkstedet torsdagen før snakket vi om tema og øvde på ulike element i gudstjenesten.

Jeg synes materiellet som ble presentert for oss gjorde det enklere å planlegge gudstjenesten. Her vi kunne vi ta inn det som passer i vår egen sammenheng.»

For å nå bredt ut, spredte vi gudstjenestemateriellet i flere nye kanaler. Vi har pr. dags dato ikke tilstrekkelige verktøy til å monitorere nøyaktig hvor mange menigheter som tok i mot gudstjenestemateriellet. Vi kan, derimot, vise til at det bl.a. nådde bredt ut gjennom at Tromsø domkirke markerte freds- og menneskerettighetssøndagen i deres gudstjeneste 7.12.14, som ble radiooverført på NRK P1. Denne søndagen var det 220 000 lyttere (fra 12 år og oppover) innom sendingen i minst 1 minutt, og gjennomsnittstid var 24 minutter (Kilde: NRK Analyseavdelingen). Vi er godt fornøyd med at Tromsø domkirke valgte å markere freds- og

menneskerettighetssøndagen på en dag som når ut til et så stort publikum, og vil i fremtiden arbeide for at globale merkesøndager tas inn i gudstjenestene som skal radiooverføres.

- I tillegg kontaktet vi domkirkene over hele landet, og fikk tilbakemeldinger fra flere om at de ville sørge for en markering. Slik sett kan vi med stor sannsynlighet si at menigheter over hele landet markerte freds- og menneskerettighetssøndagen.
- Når det gjelder Verdens Aidsdag 1. desember, har vi valgt å fase ut markering av denne dagen til fordel for freds- og menneskerettighetssøndagen 2. søndag i advent. Da disse to merkedagene kommer svært nære hverandre i tid, anser vi det som mer hensiktsmessig å fokusere på én av dem, snarere enn begge, da det er begrenset hvor mange temagudstjenester menighetene har mulighet til å markere.

Musikk fra Sør presentert under Salme-maraton med 2,2 millioner seere på NRK

- Et tiltak som ikke var planlagt, men som likevel er nevneverdig er NKRs «Salme-maraton», hvor kor fra hele landet ble invitert til å synge seg gjennom den nye salmeboka for Den norske kirke, utgitt i 2013. Over flere år har Nord/sør-info jobbet for å innhente og oversette salmer og kulturuttrykk fra kirker i Sør, og flere av disse har kommet med i den nye Salmeboken for Den norske. Dermed var det flere salmer fra det globale Sør som ble presentert i sang, samt en kort forklarende tekst, under NKRs salme-maraton med ca 2,2 millioner seere innom sendingen. Dette anses som svært godt seer-resultat. Til sammenligning hadde TV-dramaet «Kampen om Tungtvannet» seerrekord med 1,7 millioner seere.

Økonomisk støtte gitt til prosjekt for å styrke globale perspektiv gjennom kirkelig musikk (tiltak 3.c, se tabell 3.a)

Tabell 3.a: Økonomisk støtte til lokale tiltak	Sum
Norsk kirkesangforbund og Cantando musikkforlag: utgivelse av CD til swahili-messe. Målet med tiltaket er at det på sikt vil gjøre det lettere for kor og kirkemusikere å formidle kulturuttrykk fra det globale Sør til menighetene i Norge.	15000

Tiltak 4: Vennskapssamarbeid, utveksling og dialog

Mål: Dnks nord/sør-info skal videreutvikle aktiv kulturformidling og erfaringsutveksling mellom Dnk og søsterkirker i Sør, og med migrantmiljøer i Norge.

Planlagte tiltak:

- a. Styrke kontakt med migrantmiljøer om nord/sør-informasjon og kulturutveksling
- b. Følge opp evalueringen av vennskapsmenigheter fra 2013 gjennom å knytte dette arbeidet tettere opp til Dnks tre søsterkirker i Sør-Afrika, Brasil og Palestina og til LVF-søsterkirkesamarbeid
- c. Arrangere konferanse for menigheter med vennskapssamarbeid i Midtøsten
- d. Lage 'reiseguide' til bispedømmeråd og kirkelige fagorganisasjoner om forsvarlig turisme og pilegrimsreiser til Israel og Palestina

- e. Tilby økonomisk støtte og praktisk veiledning til lokalarrangementer som styrker arbeidet med utveksling, vennskapskontakt og kulturmøter

Resultater:

Samarbeid med Norges Kristne Råd og Flerkulturelt kirkelig nettverk om migrasjonsspørsmål (tiltak 4.a)

- Da vi har utstrakt politisk arbeid rundt migrasjonsspørsmål, valgte vi av kapasitetshensyn å videreføre og styrke dette arbeidet, snarere enn å igangsette et nytt arbeid med kulturutveksling og nord/sør-informasjon opp mot migrantmiljøer i år. Samtidig har MKR en løpende dialog med Flerkulturelt kirkelig nettverk om migrasjonsspørsmål knyttet til det politiske arbeidet tilknyttet migrasjon. Rådgiver for religionsdialog i Mellomkirkelig råd jobber tett med å følge opp asylpolitikk (inkludert uttalelse om rettsikkerhet for asylsøkere, utredning om Kirkeasyl), situasjonen i Middelhavet (uttalelse om den humanitære katastrofen ved Middelhavet, m.m), trosfrihet og konvertittspørsmål, m.m.
- **MRK driver i tillegg et omfattende religionsdialogsarbeid**, men da det ikke brukes Norad-midler på dette, er det ikke rapportert på som et eget punkt i denne rapporten.

Fokus på søsterkirker i Sørlige Afrika, Det Hellige land og Brasil bidro til mer målrettet vennskapssamarbeid (tiltak 4.b)

- På bakgrunn av evaluering av arbeidet med vennskapsmenigheter i Den norske kirke, gjennomført i 2013, ble det besluttet at vi ikke vil arrangere faste vennskapsseminar. I stedet valgte vi i 2014 å knytte arbeidet tettere opp mot våre søsterkirkeavtaler med henholdsvis Sørlige afrika, Brasil og Palestina og Jordan. I 2014 hadde vi et særskilt fokus på Sørlige Afrika i form av besøk, samt at vi bidro i markeringer av at det var 20 år siden apartheidregimets fall (se punkt 2.d). I tillegg har vi styrket vår relasjon til kirken i Jordan og Palestina, gjennom bl.a. Midtøsten-nettverkssamling (se tiltak 4.c) og Kirkeuka for fred i Palestina og Israel (se tiltak 2.c).

85% godt fornøyd med Midtøsten-nettverkssamling gjennomført for første gang (tiltak 4.c)

- Da tidligere vennskapssamlinger hadde blitt avlyst pga liten interesse, valgte MKR i 2014 å gjennomføre en samling for vennskapsmenigheter og andre kirkelige organisasjoner/foreninger med tilknytning til Midtøsten. Arrangementet ble gjennomført i samarbeid mellom Mellomkirkelig råd og Borg bispedømme. **Besøkende fra Middle East Council of Churches (MECC), det tverrkirkelige kirkerådet i Midtøsten, holdt innlegg om den prekære humanitære situasjonen i området. De deltok for øvrig også i annen nettverksvirksomhet for å bidra til økt kunnskapsbasert og kritisk refleksjon.**
- Vi var godt fornøyd med at de fleste menigheter med vennskapsrelasjoner deltok på samlingen, totalt i underkant av 40 personer. I anonymisert evaluering gjennomført i etterkant av samlingen svarte 85% at de opplevde samlingen som veldig nyttig og 15% som noe nyttig. Dette er et tydelig signal på at vi har funnet et godt alternativ til de generelle vennskapskonferansene. Vi fikk i tillegg tydelig tilbakemelding på at lignende arrangement bør gjentas hvert eller annethvert år.

Utarbeidelse av Midtøsten-osisjonsnotat og handlingsplan bereder grunnen for etisk og teologisk refleksjon rundt Israel/Palestina og pilegrimsreiser (tiltak 4.d)

- I 2014 utviklet, behandlet og vedtok Mellomkirkelig råd (råd med representanter fra hele landet) et nytt Midtøsten-posisjonsnotat og handlingsplan for Den norske kirkes arbeid i Midtøsten. Disse dokumentene redegjør for det teologiske og etiske fundamentet for vårt arbeid i Midtøsten og for aktuelle politiske vurderinger. Det er et ressursdokument for de mange som har et engasjement i en urolig og politisk betent region. MKR bidrar slik til en kunnskapsbasert debatt om norsk kirkelig engasjement i Midtøsten innenfor en rettferdig-fred tankegang, og med et sterkt menneskerettighetsperspektiv. Dokumentene har i tillegg vært grunnlag for både redaksjonell omtale og debatt i flere nasjonale aviser.
- Arbeidet med «reiseguide» for forsvarlig turisme og pilegrimsreiser til Israel og Palestina har blitt igangsatt gjennom konsultasjoner og møter med relevante bidragsytere. Selve guiden vil bli utviklet og distribuert i 2015.

Menigheter, ungdomsgrupper og organisasjoner har drevet kreativt informasjonsarbeid og aktiviteter for å spre kunnskap og engasjement om nord/sør-spørsmål, da særlig dialog og vennsksarbeid (tiltak 4.e, se tabell 4.a)

Tabell 4.a: Økonomisk støtte til prosjekter med fokus på utveksling, vennskap og dialog	
Ungdomsgruppa StepOut: Filmproduksjon til informasjonsarbeid fra studietur i Tanzania. 14 konfirmanter bidro til å holde foredrag og vise filmen fra Tanzania i ca 20 menigheter.	15000
Areopagos: One Body Scandinavian Tour, fokus på minoriteter og menneskerettigheter i Kina	15000
Ås menighet: 17. mai feiring med internasjonalt preg og medvirkning	5000
Areopagos: Seminar på Menighetsfakultetet om kirke, kunst og dialog i Kina	15000
Himalpartner: Entreprenørskap på det tibetanske platået.	11730

Tiltak 5: Nettverk + Evaluering og videreutvikling av nettressurser

Mål: Dnks nord/sør-info skal inngå relevante og strategiske allianser og samarbeid for å få større effekt og bredde i vårt arbeid. Vi skal kontinuerlig evaluere om vi når våre mål gjennom interne kvalitetssikringsrutiner og eksterne evalueringer.

Planlagte tiltak

- Aktiv deltakelse i samarbeid og koordinering av nord/sør-informasjons-tiltak med kirkelige samarbeidspartnere i Norge, Norden og internasjonalt:
- Gjennomgang av virksomheten i forbindelse med arbeid med søknad om ny rammeavtale fra 2015
- Brakerundersøkelse (mål: avdekke nye kommunikasjonstiltak og virkemidler for å nå målgruppene bedre)
- Evaluering og videreutvikling av nettressurser

Resultater:

Fokus på tverrfaglighet, koordinering og samarbeid har resultert i flere og styrkede prosjekter, slik som Klimapilegrim 2015 (tiltak 5.a)

- De siste årene har Nord/sør-info arbeidet målrettet for å styrke vår gjennomslagskraft gjennom økt og bedre tverrfaglighet, koordinering og samarbeid med relevante instanser. I

2014 bidro vi til å sette i gang «Klimapilegrim 2015», en tverrkirkelig mobilisering for klimarettferdighet (se www.klimapilegrim.no). Prosjektet er en del av Skaperverk og Bærekraft (som består av Norges Kristne Råd, Den norske kirke og Kirkens Nødhjelp). Det er opprettet en prosjektgruppe hvor det i tillegg til disse er representanter fra Changemaker, KFUK-KFUM Global, Nasjonalt Pilegrimssenter og Samarbeidsrådet for Menighet og Misjon. I tillegg har relevante organisasjoner blitt invitert inn som samarbeidspartnere sentralt og lokalt (eksempelvis ungdomsorganisasjoner, Klimavalgalliansen, historielag, kystlag, turlag, andre livsynsorganisasjoner og -grupper, m.fl.)

- Målet for mobiliseringen er at Norge bidrar sterkere til en rettferdig internasjonal klimaavtale under klimatoppmøtet i Paris, ved å påta seg høyere forpliktelser for nasjonale utslippskutt og finansiering av klimatiltak i utviklingsland.
- **I 2014 har arbeidet med Klimapilegrim primært gått ut på intern mobilisering i kirkene, forberedelse av prosjektet og å styrke menighetenes forståelse av det teologiske, etiske og kunnskapsmessige rasjonale for et slikt engasjement.** Dette ble bl.a. gjort ved å gjennomføre besøk til proster⁴, prester, diakoner, frivillige og andre nøkkelpersoner i flere bispedømmer, i samarbeid med SMM (paraplyorganisasjon for misjonsorganisasjoner).
- Den norske kirkes nord/sør-informasjon har en bevisst rolle i forhold til de andre aktørene som arbeider med klimarettferdighet. Klimapilegrim 2015 er et eksempel på et omfattende samarbeidsprosjekt, hvor vi har arbeidet bevisst for å tydeliggjøre den enkelte bidragsyterens merverdi og rolle i prosjektet. Den norske kirkes nord/sør-info har, i motsetning til andre kirkelige informasjonsstøttlemottakere, **en unik mulighet til å jobbe «innenfra» for å integrere klima og andre globale rettferdighetsspørsmål i alle relevante ledd av Den norske kirkes arbeid.** Nettverksvirksomhet og strategisk samarbeid er viktig for å oppnå dette.

Fagfelleprosjekt med Norges Kristne Råd og RORG har gitt økt innsikt i hvordan kirkelige infostøttlemottakere kan drive effektivt og godt koordinert arbeid (tiltak 5.b)

- I samarbeid med RORG, igangsatte Nord/sør-info og Global Info en fagfelleprosess. Målet for prosessen var bl.a. å gjennomgå virksomhetene i forkant av ny rammeavtalesøknad for å evaluere «best case» eksempler og vurdere hvordan vi kan arbeide for i størst mulig grad oppfylle vårt mandat på en effektiv, bærekraftig og samkjørt måte. Input fra eksterne fagfeller bidro til et konstruktivt blikk på de Nord/sør-info og Global infos merverdi og gav en pekepinn på hvilken retning vi bør bevege oss i (seogså tiltak 5.a).

Evalueringsrapport har gitt oss viktig innsikt i hvordan menighetene arbeider med ordningen Grønn menighet, hvilket inntrykk de har av ordningen, og hva som skal til for enten å prioritere arbeidet høyere eller ta del i ordningen (tiltak 5.c)

- I forbindelse med en helhetlig revidering av konseptet Grønn menighet, ble det gjennomført en evalueringsrapport. Vi vurderte å gjennomføre en brukerundersøkelse som skulle gjelde for hele Nord/sør-infos målgruppe og arbeidsfelt (jamfør Norads forespørsel i godkjenningsbrevet for virksomhetsplanen for 2014), men vi konkluderte med at det vil muligens kun gi oss generelle og vage svar, og at det ville være nyttig å få konkret

⁴ Prost = En prest som leder prestene i sitt prosti (administrativ enhet). Proster er sentrale nøkkelpersoner for å gi den enkelte prest informasjon om og mandat til å jobbe med en gitt oppgave.

tilbakemelding på et spesifikt arbeidsfelt, med mål om å innhente informasjon med overføringsverdi til arbeid på andre tematiske områder.

- Undersøkelsen dannet bakteppet for vår videre kommunikasjon både av ordningen Vår grønne menighet og kampanjen Klimapilegrim 2015. Det ble benyttet både kvalitativ og kvantitativ metode ved henholdsvis dybdeintervju og questback-undersøkelse.
- **Hovedfunn:**
 - o Ordningen «Vår grønne menighet» er svært godt kjent blant de spurte i undersøkelsen
 - o Respondentene er svært positive til ordningen, og bare 4 prosent av de spurte er negative
 - o Inntrykket av ordningen er bedre blant de som deltar enn blant de menighetene som ikke med på ordningen.
 - o De som har et dårlig inntrykk, trekker særlig frem at det enten er ressurskrevende eller at det oppfattes som for lite konkret
 - o Nesten halvparten markerer Skaperverkets dag årlig, et overraskende høyt funn. Skaperverkets dag feires av flere menigheter som er del av ordningen enn av menigheter som står utenfor.

Nyopprettet side på Facebook gir innsikt i hvordan vi best kan nå ut til våre målgrupper, og er viktig to-veis informasjonskanal for engasjerte nøkkelpersoner (tiltak 5.d)

- I November 2014 opprettet Nord/sør-info Facebook-siden «Grønn Kirke». Siden er designet av og driftes av Nord/sør-info, men tar sikte på å mobilisere nettverket til både Den norske kirke, Norges Kristne Råd og Kirkens Nødhjelp, samt gjøre www.gronnkirke.no mer kjent. Facebooksiden gir oss svært nyttig informasjon om hvilke målgrupper vi når ut til og hvordan vi kan målgruppetilpasse vårt budskap.
- Pr. 31. desember 2014 hadde vi fått 1306 likes hovedsakelig gjennom «organisk spredning», altså spredning uten annonsering. Dette bekreftet vår hypotese om at det var et var et stort og uforløst potensial som kunne utløses ved å opprette en kanal i sosiale medier for nøkkelpersoner i kirkelige nettverk som er engasjert i spørsmål knyttet til klima, miljø, forbruk og rettferdighet. I dag er det over 2300 personer som liker siden.

4. TILLEGGSTILSKUDD

Vi søkte ikke om tilleggstilskudd i 2014.

5. LØNN OG ADMINISTRASJON

Lønn- og administrasjonskostnadene er i overensstemmelse med godkjent revidert virksomhetsplan og budsjett. Lønnsmidlene går til å dekke 90% av rådgiver Janne Dale Haugers stilling og 30% av kommunikasjonsrådgiver Susanne Lendes stilling. De resterende midlene til de to årsverkene dekkes av henholdsvis Mellomkirkelig råd, Kommunikasjonsavdelingen i Kirkerådet og prosjektet Skaperverk og bærekraft.

De totale lønnskostnadene for Nord/sør-info i 2014 var kr. 591 937 kr, samt 50 000 kr i utgifter til engasjement av frilanser Idun Moe, som jobbet med prosjektet Klimapilegrim 2015. De totale lønns- og administrasjonsutgiftene var på 911 937 kr.

Nord/sør-Infos lønnsutgifter i forhold til Dnks totale virksomhet

Den norske kirkes nord/Sør-info (1,3 årsverk) er en integrert del av staben i Mellomkirkelig råd (MKR) på 9 personer (8,3 årsverk), som igjen er en del av staben i Kirkerådet på ca 70 personer. I tillegg jobber vi også tett med andre avdelinger i Kirkerådet, inkludert Avdeling for diakoni og samfunn, hvor 2,3 årsverk har klima, miljø, forbruk og rettferd som sentrale arbeidsoppgaver.

Avvik

Det er noe mindreforbruk på lønn og administrasjon. Dette skyldes bl.a. at det tidligere var budsjettert for en seniorrådgiver i stillingen som rådgiver, noe som innebar høyere lønnsutgifter de første årene i rammeavtaleperioden. Gitt at rådgiver Janne Dale Hauger ble ansatt i desember 2013, og det var vakanse deler av 2013, var det i tillegg mindre utgifter til feriepengene enn budsjettert. Det ble derfor omdisponert 50 000 kr av lønnsmidlene til konsulent Idun Moe, som har arbeidet med prosjektet Klimapilegrim 2015, som er en sentral del av Nord/sør-Infos satsningsområde.

I e-post til Norad datert 21. november 2014, sendte vi et revidert budsjett sammen med anmodning om 2. delutbetaling. Her forklarte vi at vi lå an til å bruke ca 65 000 kr mindre på lønn og administrasjon enn det vi hadde budsjettert, og vi ba om å få bruke dette på synlighetskampanje for Grønn menighet. Søknaden ble godkjent samme dag, 21.11.14.

6. REVIDERT REGNSKAP

Nord/sør-info mottok et tilskudd fra Norad 2014 på NOK 1 700 000. I tillegg ble søknad om overføring av mindreforbruk fra 2013 på 319 286 godkjent i brev fra Norad datert 18.6.2014. Disse midlene ble satt opp i revidert budsjett godkjent av Norad 21.11.14. Nord/sør-info hadde dermed en total budsjetttramme på 2 019 286 kr for 2014.

Årsregnskapet for 2014 er gjort opp med et merforbruk på kr. 25 464 kr. Dette vil dekkes internt.

Avvik

Mindreforbruk i lønn- og administrasjonskostnader er forklart under punkt 5. Midler til informasjonstiltak har blitt disponert i overensstemmelse med rammene for virksomhetsplaner og budsjett, med noen mindre avvik. Avvikene har blitt redegjort for under beskrivelsene av tiltakene.

Ingen revisorberetning grunnet riksrevisjon

Regnskapet er – etter avtale med NORAD - ført som eget *prosjektregnskap* under Kirkerådets regnskaper. (Jfr. avtalebrev 10.01.2005). Regnskapet vil rutinemessig bli revidert av Riksrevisjonen ved deres kontroller av Kirkerådets regnskaper for året. Dermed vil det ikke foreligge revidert regnskap og egen revisorberetning som vedlegg til årsrapporten.

Da Kirkerådet er en statsetat, kan man ikke opprette andre konti enn dem som Kirkerådet har i statsregnskapet og som faller inn under konsernkonto-ordningen. Disse kontiene får Kirkerådet ikke godskrevet renter på, da kontiene tømmes hver kveld og renteinntekten tilfaller staten sentralt via Norges Bank. Konsekvensen av dette er at Nord/Sør-info ikke kan tilbakebetale renter til NORAD som tidligere. Denne ordning er tatt til etterretning av NORAD (jfr. brev av 17.03.2006).

Det fremlagte resultatregnskap og balanse gir etter Kirkerådets oppfatning en fyllestgjørende informasjon om driften ved årsskiftet. Regnskapet er godkjent av Kirkerådet. Årsregnskapet er satt under forutsetning av fortsatt drift.

7. ANNET

Sted, dato
Oslo, 21.5.2015

Signatur

Berit Hagen Agøy
generalsekretær, Mellomkirkelig råd

Janne Dale Hauger
rådgiver, Mellomkirkelig råd og Nord/sør-info

Vedlegg:

- Vedlegg 1: Revidert regnskap (se vedlegg)
- Vedlegg 2: Evalueringsrapport om Grønn menighet fra Burston-Marsteller (se vedlegg)
- Vedlegg 3: Sett undertrykte fri: Den norske kirkes engasjement for menneskerettigheter, se <http://kirken.no/nb-NO/om-kirken/slik-styres-kirken/mellomkirkelig-rad/rettferdighet/slik-arbeider-vi-med-menneskerettar/>
- Vedlegg 4: Klimarettferdighet – Teologisk og faglig grunnlagsdokument – «Hvorfor skal kirkene bry seg om klima og miljø?» (se vedlegg)
- Vedlegg 5: Vår Grønne menighet, se <http://www.gronnkirke.no/index.cfm?id=246409> eller <http://kirken.no/nb-NO/om-kirken/slik-styres-kirken/mellomkirkelig-rad/klima-og-miljo/slik-jobber-vi/>
- Vedlegg 6: Klimamelding for Den norske kirke, se <http://kirken.no/nb-NO/om-kirken/aktuelt/kirken-med-egne-klimamal/?id=1382647>
- Vedlegg 7: Referat fra seminar «When Theology Produces Violence» (se vedlegg)
- Vedlegg 8: Freds- og menneskerettighetssøndagen, se <http://www.ressursbanken.no/ressurser/freds-og-menneskerettighetssondag-2014/>
- Vedlegg 9: Et utdrag medieklipp fra 2014 (se vedlegg)
- Vedlegg 10: Skaperverkets dag 2014, se <http://www.gronnkirke.no/index.cfm?id=411807>

Regnskap for Den Norske Kirkes nord/sør - informasjon 31.12. 2014

Inntekter:			Kostnader:		
	Regnskap:	Rev.Budsjett:		Regnskap:	Rev.Budsjett:
Tilskudd fra NORAD	1 700 000	1 700 000	Lønn 1,3 årsv. inkl. arb.giveravg.	591 937	
Mindreforbruk 2013	319 286	319 286	Engasjement på kontrakt inkl. arb.giveravg.	50 000	
Salgsinntekt 2014	3 163				
			Administrasjonsutgifter til fordeling på tiltak:	185 000	
			Lønn og adm. til fordeling på inform.tiltak	826 937	915 000
			Administrasjonskostnader	85 000	85 000
			Lønn og administrasjonsutgifter	911 937	1 000 000
			Informasjonstiltak:		
			Klima, miljø, forbruk og rettferd	328 045	330 000
			Kirkelig refleksjon om nord/sør-spørsmål	309 907	229 286
			Globalt gudstjenesteliv	48 299	35 000
			Vennskapssamarbeid og dialog	64 347	65 000
			Nettverk, evaluering og videreutv.av nettrressurser	385 378	360 000
			Utgifter informasjonstiltak	1 135 976	1 019 286
Merforbruk 2014	25 464				
Totale inntekter	2 047 913	2 019 286	Totale kostnader	2 047 913	2 019 286

Note 1

Regnskapet for Den norske kirkes nord/sør informasjon er ført som eget prosjekregnskap under Kirkerådets regnskaper, og blir rutinemessig revidert av Riksrevisjonen ved deres kontroller av Kirkerådets regnskap for året.

Oslo, 13. mai 2015

Jan Rune Fagermoen
avdelingsdirektør

Sigrun Egeland
Sigrun Egeland
rådgiver

Note til regnskapet

Note 1: Lønn til ansatt og felles.utg. fordeles som følger:

Prosjekt	Lønn
Klima, miljø, forbruk og rettferd	239 812
Kirkelig refleksjon om nord/sør-spørsmål	223 273
Globalt gudstjenesteliv	33 077
Vennskapssamarbeid og dialog	49 616
Nettverk, evaluering og videreutv. av ressurser	281 159
Lønn ansatte inkl. arb.giveravg. og adm.utg.	826 937

Tilskudd til informasjonsformål

Med henvisning til Stortingsproposisjon 1S (2014-2015) og Innstilling 7S (2014-2015) kunngjør Norad med dette tilskudd til tiltak som vil bidra til et sterkt engasjement i Norge om globale miljø- og utviklingsspørsmål.

Søknadsfrist er 1. november 2015. Norads søknadsskjema skal benyttes. Det kan søkes om avtaler av ett års varighet (2016). Det tas forbehold om årlig bevilgning over statsbudsjettet.

Merk at det er samme søknadsfrist for alle organisasjoner uavhengig om man har hatt flerårig eller ettårig avtale tidligere.

Bakgrunn for kunngjøringen

Tilskudd til informasjonsformål skal bidra til å videreføre et sterkt engasjement i Norge i form av demokratisk deltakelse og mer og bedre kunnskap og kritisk debatt om globale miljø- og utviklingsspørsmål.

Det legges vekt på sentrale og aktuelle spørsmål som står eller burde stå høyt på den norske eller internasjonale utviklings- og miljøpolitiske dagsorden. Temaene kan være knyttet til samstemt politikk for utvikling, eller andre prosesser som fremmer eller hemmer bærekraftig utvikling i fattige land.

Virkemidlene kan være ulike typer kommunikasjon, mobilisering, nettverks- og kompetansebygging i og overfor et mangfold av aktører og grupper i Norge. Dette er blant annet forventet å styrke det norske sivilsamfunnets rolle i folkeopplysning og som deltakere i demokratisk utvikling og pådrivere i utviklingspolitikken.

Et styrket engasjement i Norge for globale miljø- og utviklingsspørsmål vil kunne gi bedre grunnlag for gode beslutninger av makthavere. Dette kan i framtiden bidra til et overordnet utviklingsmål om bærekraftig, demokratisk utvikling globalt, der et mangfold av aktører spiller viktige roller.

Overordnet mål

Et sterkt engasjement i Norge for globale miljø- og utviklingsspørsmål.

Forventet effekt på målgruppene:

- Mer og bedre kunnskap
- Større demokratisk deltakelse

- Mer og bedre kritisk debatt

Forventet samfunnseffekt:

- Et sterkt engasjement i Norge for globale miljø- og utviklingsspørsmål, som på sikt kan bidra til bærekraftige utviklingseffekter i fattige land.

Et engasjement for globale miljø- og utviklingsspørsmål, knyttet til kunnskap, demokratisk deltakelse og kritisk debatt, er i seg selv et gode.

Norad forventer samtidig at organisasjonene som søker tilskudd sannsynliggjør hvordan dette engasjementet inngår i og bidrar til det norske og internasjonale arbeidet for menneskerettigheter, demokrati og global bærekraftig utvikling.

Noen eksempler på tiltak og prosjekter som kan kvalifisere til informasjonsstøtte

- Kommunikasjonskampanjer som øker kunnskap om globale miljø- og utviklingsspørsmål blant brede målgrupper som for eksempel ungdom, eldre, minoritetsgrupper, skoleelever eller beslutningstakere. Det er ønskelig at meningsbærere fra utviklingsland trekkes inn i arbeidet.
- Påvirkningsarbeid som gir et kritisk korrektiv til beslutningstakere innenfor blant annet myndigheter og næringsliv, og slik ivaretar sivilsamfunnets rolle som vaktbikkjer i beslutningsprosesser.
- Arrangementer som gir rom for ulike synspunkt og meninger om globale miljø- og utviklingsspørsmål og setter fokus på årsakssammenhenger, sentrale utviklingstrekk og rammevilkår i utviklingsland. Slike arrangementer bør tiltrekke seg oppmerksomhet og deltakelse utenfor bistandsbransjen.

Det gis ikke midler til egenprofilering, innsamlingskampanjer og kommersielle aktiviteter.

Avtale

Organisasjoner kan søke om prosjektavtale, som kan omfatte ett eller flere prosjekter av 1 års varighet (2016). Det er ikke krav om 10 prosent egenandel for søknader om tilskudd til informasjonsformål.

Tildelingskriterier og prioriteringer

Søknaden må inneholde en virksomhetsplan/prosjektbeskrivelse som beskriver prosjektets mål, planlagte aktiviteter, informasjonsstrategi og forventede resultater. Planlagte resultater må knyttes opp mot målene for denne kunngjøringen slik de er definert ovenfor.

Norad vil legge vekt på søkers kapasitet til å mobilisere bredt overfor flere målgrupper eller sterkt innenfor en bestemt målgruppe. Videre legger Norad vekt på søkers kompetanse på tematiske områder og deres evne – kommunikasjonskompetanse - til å formidle kunnskap og erfaring for å skape økt engasjement hos sine målgrupper.

Norad vil gjøre en samlet og helhetlig vurdering av innsendte søknader og tilstrebe mangfold med hensyn til tiltak, målgrupper og geografisk nedslagsfelt. Større innsatser vil bli prioritert.

Søknadsbehandling

Søknaden skal behandles av avdeling for sivilt samfunn i Norad etter fastsatte kriterier og fastlagte prosedyrer.

Sivilsamfunnsaktører som nettverk, frivillige organisasjoner, fagforeninger, uavhengige media, politiske partier, religiøse samfunn og idrettsmiljøer kan søke tilskudd over ordningen.

Statlige organisasjoner, kommersielle aktører, konsulentselskaper og enkeltpersoner kan ikke søke.

Krav til alle søkere:

- Søker må være en selvstendig juridisk enhet med egne vedtekter og et ansvarlig styre.
- Søkers styre må være administrativt adskilt fra virksomhetens daglige drift for å sikre styrets uavhengige kontrollfunksjon.
- Søker må ha en økonomisk bærekraft utover offentlig finansiering.

Med økonomisk bærekraft menes at organisasjonen må ha midler utover støtten fra Norad for å kunne håndtere f.eks. eventuelt misbruk av bistandspenger som dermed kan måtte tilbakebetales til Norad iht.

bestemmelser om nulltoleranse.

- Søker må synliggjøre hva organisasjonen mottar av andre offentlige midler og eventuelle andre inntekter som f. eks private gaver, medlemsstøtte og kontingenter.
- Søker må ha nødvendig faglig og administrativ kompetanse til å gjennomføre tiltaket/tiltakene.
- Søker må levere resultatrammeverk som inneholder, mål, indikatorer, måltall og grunnlagsdata (baseline) som en del av søknaden.
- Søker må ha utarbeidet etiske retningslinjer for virksomheten. De etiske retningslinjene skal som et minimum oppfylle kravene i «Veileder for utarbeidelse av etiske retningslinjer for Norads tilskuddsmottakere».
- Søker må ha en strategi for informasjonsvirksomheten.

Vurderingskriterier for behandling av søknader

Vurdering av tiltakets kvalitet og relevans:

- Begrunnelse for hvordan tiltaket/tiltakene bidrar til å løse de hovedutfordringene som er identifisert.
- Søkens rolle og merverdi i tiltaket.
- Tiltakets relevans for ordningens ulike formål og øvrig sammensetning av ordningens portefølje.
- Graden av samarbeid mellom ulike tilskuddsmottakere og tilrettelegging for ringvirkninger. Norad vil prioritere søknader der aktører viser at de samarbeider for å oppnå bedre effektivitet og bedre resultater.
- Søkens kapasitet til å mobilisere bredt overfor flere målgrupper eller sterkt innenfor en bestemt målgruppe.
- Søkens kompetanse på tematiske områder og deres evne til å formidle kunnskap og erfaring for å skape økt engasjement hos sine målgrupper.

Publisert 16.10.2011

Sist oppdatert 02.07.2015
